

CSÁKÓ MIHÁLY (1941–2019)

Hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Csákó Mihály.

A magyar szociológia kiemelkedő személyisége volt: az ELTE Szociológiai Intézetének igazgatója, a Magyar Szociológiai Társaság elnöke. A hazai oktatáskutatás egyik alapítója, aki megszervezte és hosszú éveken át vezette az ELTE Társadalomtudományi Karán az oktatásszociológiai szakirányt, valamint a kar Oktatás- és Ifjúságszociológiai Kutató és Továbbképző Központját. Alapította és haláláig vezette az MTA Szociológiai Tudományos Bizottságának oktatásszociológiai albizottságát.

A tudományos dolgozók szakszervezeti mozgalmának szervezőjeként az 1989/90-es rendszerváltozás idején vált széles körben ismertté. Nemcsak kutatója volt a politikai szocializációnak, hanem az autokratikus törekvésekkel szembeálló független diákmozgalom kiemelkedő támogatója is. A rendszerváltás előtt az ELTE Bölcsészkarán, az MSZMP Társadalomtudományi Intézetében, illetve a Központi Statisztikai Hivatalban dolgozott. 1990 utáni pályáját az ELTE Társadalomtudományi Kara határozta meg, ahonnan nyugdíjba vonulva, élete utolsó tevékeny évtizedét a budapesti Wesley János Lelkészképző Főiskola pedagógia tanszékének egyetemi docenseként töltötte.

Csákó Mihály folyóiratunk, az *Educatio*[®] szerkesztőbizottságának tagja, közel egy évtizedig választásunk alapján a szerkesztőbizottság elnöke volt. Míg a szakma a társadalomtudósra emlékezik elsősorban, mi a folyóiratnál a szerkesztőbizottság szeretetre méltó, mértékadó és mértéktartó vezetőjeként búcsúzunk tőle. Irányítási módszere a látszólag nem vezetés volt: hagyta, hogy a gondolatok lehetőleg mind elhangozzanak anélkül, hogy versengenének vagy rivalizálnának egymással. Bölcs visszavonultsággal csak akkor lépett közbe, amikor egy-egy vita parttalanná kezdett válni. Háttérből is biztosan kormányzott (nem szeretett az asztalfőn ülni); olyan karmesterként, akit csak akkor kezdtünk hiányolni, amikor nem tudott megjelenni, lassan elhatalmasodó betegsége miatt. Utolsó munkája – az *Educatio*[®] 1968-ról szóló száma – volt számára talán a legkedvesebb: ifjúkorát elevenítette meg. Kedves, bár tartózkodó modorában most tárult föl igazán – nem azért, hogy rá, hanem hogy a korra emlékezzünk, amely sokunk fiatal-sága volt. Korunk gyermekeként a Facebook-on búcsúzott; űrt hagyva maga után. Csákó Mihály – a Csákó-jelenség – pótolhatatlan. Egy mozdulat, egy hanglejtés, egy nagyon-nagyon odafigyelés emléke kísértetni fog barátai, harcostársai és kollégái közt minden alkalommal, amikor körülüljük a szerkesztőbizottság asztalát. Távozott, ahogy élt és élni akart: ahogy Csákó Mihályhoz illik.

Kozma Tamás